

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA
WYSTĘPOWANIA U UCZNIĄ CZYNNIKÓW WSKAZUJĄCYCH NA RYZYKO
ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCCH LUB W PRZYPADKU PODJĘCIA PRÓBY
SAMOBÓJCZEJ, ORAZ ZACHOWAŃ DEPRESYJNYCH
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bachowicach**

Każdy pracownik szkoły, który posiada informacje jakie mogły by wskazywać na ryzyko popełnienia przez ucznia samobójstwa bądź świadczyć o stanie depresji niezwłocznie powiadamiają o tym fakcie dyrektora i pedagoga szkolnego.

Tryb postępowania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia ryzyka zachowań samobójczych:

1. Do zachowań mogących świadczyć o ryzyku popełnienia samobójstwa przez ucznia należą min.:
 - a) uczeń mówi wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisze listy pożegnalne, lub wypowiada się winny sposób o pragnieniu śmierci, umieraniu;
 - b) uczeń przejawia zainteresowania tematyką śmierci;
 - c) uczeń pozbywa się osobistych i cennych dla siebie przedmiotów;
 - d) okaleczanie, autoagresja;
 - e) stan świadczący o zmęczeniu i niemocy;
 - f) uczeń mówi o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei;
 - g) uczeń unika kontaktów z bliskimi kolegami, izoluje się, zamyka się w sobie;
 - h) uczeń wstrzymuje się od zajęć, które dotychczas sprawiały mu przyjemność;
 - i) uczeń przejawia duże zmiany charakteru, nastroju, mogą występować u niego nietypowe zachowania;
 - j) oskarżanie siebie, poczucie bycia złym człowiekiem;
 - k) uczeń przejawia inne zachowania ryzykowne: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, innych substancji psychoaktywnych, spożywanie alkoholu;
 - l) uczeń doświadczył niedawno straty lub traumy.

2. Pracownik szkoły, który powziął wiedzę o zachowaniu samobójczym ucznia lub którego zaniepokoiły któreś z wyżej wymienionych czynników odnośnie ucznia będącego dodatkowo w trudnej sytuacji życiowej; rodzinnej, osobistej, zdrowotnej informuje o tym wychowawcę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły. Pracownik sporządza notatkę służbową, którą przekazuje pedagogowi i dyrektorowi szkoły.
3. Pedagog szkolny po uzyskaniu informacji niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania:
 - a. dokonuje diagnozy sytuacji;
 - b. ustala jednoznacznie, które z ww. przesłanek występują u ucznia;
 - c. przeprowadza analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia, co się dzieje i dlaczego;
 - d. rozmawia z uczniem o obawach, które wzbudza swym zachowaniem wśród innych;
 - e. wzywa rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im zgromadzone informacje. Wspólnie z rodzicami ustala przyczyny takiego zachowania, zasady wzajemnych kontaktów, współpracy w obserwacji dziecka;
 - f. proponuje pomoc specjalisty: psychologa, terapeuty lub lekarza psychiatry;
 - g. podczas spotkania przekazuje rodzicom lub prawnym opiekunom pisemne potwierdzenie przekazania informacji o zagrożeniu podjęcia próby samobójczej przez ich dziecko co stanowi część dokumentacji. W przypadku gdy rodzice bądź prawni opiekunowie ucznia nie wstawiają się na wezwanie do szkoły, pedagog wysyła do rodziców pismo informujące o zdarzeniu List polecony z potwierdzeniem odbioru);
 - h. obejmuje ucznia specjalnym nadzorem wychowawczo-opiekuńczym w szkole, otacza troską, udziela wsparcia;
 - i. na bieżąco informuje wychowawcę i dyrektora szkoły o sprawie.

Tryb postępowania w przypadku powzięcia informacji, że uczeń chce podjąć próbę samobójczą w szkole lub poza nią.

1. Osoba, która powzięła informację, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo w szkole lub poza nią, informuje o tym wychowawcę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji sporządza notatkę służbową, którą przekazuje pedagogowi i dyrektorowi szkoły.

2. Pedagog szkolny, wychowawca lub dyrektor natychmiast po uzyskaniu informacji podejmują odpowiednie działania:

- a) oceniają sytuację –konkretnie określają rodzaj zdarzenia;
- b) jeżeli uczeń, u którego podejrzewa się ryzyko popełnienia samobójstwa, przebywa w szkole, należy zapewnić mu opiekę i przeprowadzić w bezpieczne miejsce;
- c) uczeń pozostaje pod stałą opieką pedagogicznego pracownika szkoły, który zapewnia mu spokój i poczucie bezpieczeństwa;
- d) jeżeli uczeń zostanie przyłapany bezpośrednio przy próbie popełnienia samobójstwa bądź posiada przy sobie narzędzia lub środki, które mogą zagrażać jego zdrowiu bądź życiu należy niezwłocznie wezwać Policję i pogotowie ratunkowe;
- e) wychowawca lub dyrektor informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców bądź prawnych opiekunów, wzywając ich do natychmiastowego przybycia do szkoły;
- f) po przybyciu rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły wychowawca lub dyrektor udzielają im pełnej informacji o zdiagnozowanej sytuacji i uświadamiają zagrożenie. Podczas spotkania przekazuje rodzicom lub prawnym opiekunom pisemne potwierdzenie przekazania informacji o zagrożeniu co stanowi część dokumentacji;
- g) jeżeli dziecko nie wymaga opieki lekarskiej pedagog szkolny, wychowawca lub dyrektor przekazuje dziecko pod opiekę rodziców bądź prawnych opiekunów;
- h) jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa i rodzice nie przybędą do szkoły po dziecko, pedagog przekazuje informacje o uczniu odpowiednim instytucjom tj. pogotowie ratunkowe i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- i) pedagog szkolny pozostaje w kontakcie z rodzicami lub prawnymi opiekunami, udziela im pomocy w zaistniałej sytuacji;
- j) pedagog szkolny proponuje rodzicom (prawnym opiekunom) pomoc specjalisty: psychologa, terapeuty lub lekarza psychiatry, wskazując na konieczność udzielenia im dziecku konsultacji psychiatrycznej;
- k) pedagog szkolny planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa i atmosfery życzliwości w szkole;
- l) pedagog szkolny obejmuje ucznia specjalnym nadzorem wychowawczo opiekuńczym, otacza go troską, udziela mu wsparcia w różnych formach;

- m) o próbie samobójczej ucznia dyrektor informuje Radę Pedagogiczną w celu podjęcia wspólnych działań opiekuńczych tj. ochrony jego zdrowia i życia oraz obserwacji zachowania ucznia;
- n) dyrektor szkoły składa wniosek do Sądu Rejonowego w Wadowicach, Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka.

Tryb postępowania w sytuacji powzięcia przez ucznia próby samobójczej w szkole:

1. Osoba, która jako pierwsza powzięła informację, że uczeń w szkole podjął próbę samobójczą niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe i Policję oraz udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy przedmedycznej;
2. Do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego uczeń pozostaje pod opieką pracownika szkoły;
3. O sytuacji należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły,
4. Wychowawca, pedagog, dyrektor bądź inny nauczyciele informuje o zdarzeniu rodziców bądź prawnych opiekunów dziecka;
5. Dyrektor sporządza szczegółową notatkę opisującą przebieg zdarzenia co stanowi część dokumentacji.
6. Zadania pedagoga szkolnego:
 - a) przy współpracy z wychowawcą diagnozuje sytuację rodzinną i szkolną ucznia;
 - b) nawiązując współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Spytkowicach;
 - c) przeprowadza rozmowę wspierającą z uczniem;
 - d) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przeprowadza z nimi rozmowę wyjaśniającą oraz wspierającą;
 - e) proponuje rodzicom (prawnym opiekunom) pomoc specjalisty: psychologa, terapeuty lub lekarza psychiatry, wskazując na konieczność udzielenia ich dziecku konsultacji psychiatrycznej;
 - e) ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, współpracy w obserwacji dziecka w celu upewnienia się, że dziecko jest bezpieczne;
 - f) planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa i atmosfery życzliwości w szkole. Obejmuje ucznia specjalnym nadzorem wychowawczo-opiekuńczym otacza go troską, udziela mu wsparcia w różnych formach;
 - g) na bieżąco informuje wychowawcę i dyrektora szkoły o funkcjonowaniu ucznia;
 - h) o próbie samobójczej ucznia dyrektor informuje Radę Pedagogiczną w celu podjęcia

wspólnych działań opiekuńczych w celu ochrony jego zdrowia i życia oraz obserwacji zachowania;

7. dyrektor szkoły składa wniosek do Sądu Rejonowego w Wadowicach, Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka.
8. Jeżeli zachodzi taka konieczność, pedagog szkolny udziela pomocy pedagogiczno-psychologicznej i wsparcia innym uczniom w szkole w związku z podjęciem przez ich kolegę/koleżankę próby samobójczej.

Tryb postępowania w przypadku zachowań depresyjnych u ucznia:

1. W każdym przypadku podejrzenia występowania u ucznia objawów depresji nauczyciel zgłasza ten fakt do wychowawcy i pedagoga szkolnego;
2. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę w celu rozpoznania jego sytuacji. Sporządza notatkę co stanowi część dokumentacji.
3. Pedagog we współpracy z wychowawcą przeprowadza rozmowę z rodzicami lub prawnymi opiekunami ucznia. Informują o zgromadzonych danych i zalecają konsultację psychologiczną bądź psychiatryczną ucznia.
4. W przypadku gdy rodzice bądź prawni opiekunowie ucznia nie wstawią się na wezwanie do szkoły, pedagog wysyła do rodziców pismo informujące o zdarzeniu (list polecony z potwierdzeniem odbioru);
5. W przypadku zgłoszenia trudności przez samych uczniów lub rodziców następuje ścisła współpraca na płaszczyźnie dziecko-rodzic-szkoła, koordynowana przez wychowawcę i pedagoga szkolnego.